

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН ЗА ОСВІТНЬО- ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ЕКОЛОГІЯ» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності якістю підготовки та навчання здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та відповідності освітньо-професійної програми «Екологія» їх запитам та потребам.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Екологія» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в **2 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною «**Якість викладання навчальних дисциплін**». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

- 1 бал – якість відсутня;
- 2 бали – якість проявляється зрідка;
- 3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;
- 4 бали – проявляється часто;
- 5 балів – якість проявляється практично завжди.

Якість викладання навчальних дисциплін першого та другого семестрів 2023-2024 навч. року за ОПП «Екологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти було оцінено респондентами за 11 критеріями.

По **першому семестру** моніторинг опитування здобувачів вищої освіти не зроблено у зв'язку з низьким відсотком опитаних респондентів.

Аналіз **23 опитаних респондентів за другий семестр** (таблиця 1) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін з середнім відсотком відвідуваності **71-90%**.

**Таблиця 1 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти
в 2 семестрі 2023-2024 навч. року (у відсотках)**

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		63,5	22,6	13,9	0	0
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	65,2	26,1	8,7	0	0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	69,6	17,4	13,0	0	0
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	56,5	21,7	21,7	0	0
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	65,2	26,1	8,7	0	0
5	Ефективність організації дистанційного навчання	60,9	21,7	17,4	0	0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		65,2	24,6	10,1	0	0
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	73,9	21,7	4,3	0	0
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	60,9	21,7	17,4	0	0
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	60,9	30,4	8,7	0	0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		60,9	27,5	11,6	0	0
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	60,9	26,1	13,0	0	0
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	65,2	26,1	8,7	0	0
3	Доброчесність	56,5	30,4	13,0	0	0

Аналіз таблиці 1 показує, що респондентами **в 2 семестрі 2023-2024 навч. року** найвищими балами (максимальні відсотки за балом 5) оцінені в I розділі «**Методичний рівень знань**» наступні критерії якості: «дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти»; в II розділі «**Теоретичний рівень занять**» - «викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше»; в III розділі «**Ставлення до здобувачів вищої освіти**» - «доступність та легкість зв'язку з викладачем».

Меншими балами (мінімальні відсотки за балом 5) в I розділі оцінені критерії: «використовує сучасні та цікаві методи викладання»; в II розділі – «пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців»; в III розділі – «доброчесність».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **2 семестру 2023-2024 навч. року** в 3 відповідях, де надані відповіді, як позитивні.

Рекомендації щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів надійшли наступні:

- 1) більше презентацій на тему лекцій. Візуальний матеріал краще сприймається та є легким в усвідомленні.

У загальному підсумку моніторингового оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Екологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, визначився достатньо високий рівень за усіма показниками, про що свідчать загальні враження 13 респондентів від вивчення навчальних дисциплін 1 семестру 2023-2023 навч. року.

Загальний рівень Оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП «Екологія» представлений у табл.1., відповідно 92% показників представлених у оцінені найвищими балами («4» та «5» б.).

Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 2 семестрі 2022-2023 навч. року має різний бальний розподіл зі значним переважанням «4» та «5» б., що може обумовлюватись персоналізованим сприйняттям певних дисциплін та здібностей до певних професійних спрямувань та кризовими умовами, спричиненими початком повномасштабного вторгнення на територію України .

Меншими балами (мінімальні відсотки за балом 5) в I розділі оцінені критерії: «Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі», «Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій»; в II розділі – «Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців», «Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)»; в III розділі – «Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання».

При оцінюванні якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 2 семестрі 2022-2023 навч. року та в 1 семестрі 2023-2024 навч. року простежується загальна динаміка покращення ситуації, оцінки на рівні «1» та «2» б. відсутні.

Пропонується, результати анкетного опитування обговорити на засіданні робочої групи та при проведенні зустрічей з залученими до ОПП викладачами. Варто і в подальшому приділяти увагу професійному розвитку викладачів, опануванню інформаційних технологій та підвищенню рівня педагогічної майстерності викладачів.

Висновки

У загальному підсумку моніторингового оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Екологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, визначився достатньо високий рівень за усіма показниками. Оцінки на рівні «1» та «2» бали відсутні.

З огляду на отримані результати анкетного опитування, а саме критерії, які мають найбільший відсоток за оцінкою «3» надати наступні рекомендації, а саме:

I розділі – «використовує сучасні та цікаві методи викладання» з врахуванням додаткової пропозиції здобувачів: «Більше презентацій на тему лекцій. Візуальний матеріал краще сприймається та є легким в усвідомленні» обговорити необхідність осучаснення освітнього процесу з переважанням інноваційних підходів до викладання на засіданні робочої групи та при проведенні спільних зустрічей з

представниками академічної спільноти, залучених до викладання на даній ОПП;

II розділі – «пов’язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців», аналогічно до попереднього підпункту (зауважень наведених у I розділі) після аналізу (гарантом ОПП) відповідності теоретичного блоку освітніх компонентів практичній складовій, звернути увагу на цей критерій та актуалізацію підходу на етапі редагування змісту робочих програм науково-педагогічними працівниками, залученими до реалізації ОПП;

III розділі – «добročесність». Рекомендувати науково-педагогічним працівникам, залученим до викладання на даній ОПП включити питання академічної доброчесності до індивідуального плану проходження підвищення кваліфікації в системі неформальної освіти. Наприклад, on-line курс [«Корупція-off: як боротися з корупційними ризиками у вищій освіті»](#), який складається з 4-х модулів: антикорупційна робота ЗВО; корупційні ризики в університетах; оцінка та мінімізація корупційних ризиків; студенти та боротьба з корупцією. Першочергово курс опрацьовано гарантом ОП, доц. Скибою В.П., що підтверджується відповідним [сертифікатом](#) підвищення кваліфікації (10 год. / 0,3 кред. ЄКТС).

Гарант ОПП «Екологія»
за першим (бакалаврським)
рівнем освіти, к.с.-г.н., доцент

Вікторія СКИБА

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР